

Obsah

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRACOVNÍ ČINNOSTI	2
<i>Ročník: 1.</i>	<i>5</i>
<i>Ročník: 2.</i>	<i>6</i>
<i>Ročník: 3.</i>	<i>7</i>
<i>Ročník: 4. a 5.</i>	<i>8</i>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávací oblasti (oboru) Člověk svět práce a vyučuje se jako samostatný předmět na 1. stupni.

Časové vymezení předmětu

V 1. – 5. ročníku je předmět vyučován v rozsahu 1 hodiny týdně.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Žáci se v tomto vyučovacím předmětu učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Základní jednotkou je vyučovací hodina, podle charakteru činnosti – práce individuální, skupinová, exkurze na některá pracoviště, výstavy aj.

Pracovní činnosti úzce souvisí s dalšími předměty např.: výtvarná výchova, prvouka, přírodověda – práce lidí, pozorování přírody, lidové tradice, matematika – měření, tvary, odhad.

Pracovní činnosti jsou na 1. stupni rozděleny do čtyř tématických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- Vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- Funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- Jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- Lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- Práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- Sestavování modelů
- Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- Základní podmínky pro pěstování rostlin
- Péče o nenáročné rostliny
- Pěstování rostlin ze semen

4. Příprava pokrmů

- Pravidla správného stolování
- Příprava tabule pro jednoduché stolování (v kmenových třídách)

Ve všech tématických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Průřezová témata:

Výukou předmětu prolínají tématické okruhy průřezového tématu OSV.

Zařazeny jsou okruhy tématu **EV**:

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Téma **VG**:

- objevujeme Evropu a svět

Téma **MUV**:

- lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, učíme je používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- pozorujeme pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- necháme žáky promýšlet pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- snažíme se rozvíjet u žáků tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- podporujeme komunikaci při vzájemné spolupráci, rozšiřování slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a k stručnému popisu pracovního postupu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci a ke vzájemné pomoci (skupinová práce, práce v týmu)
- vedeme žáky k práci ve skupině, při které se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, podněcujeme společnou snahu o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňujeme zažít každému žákovi úspěch

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů a pracovních nástrojů
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- vedeme žáky k správnému a zodpovědnému zacházení s pracovními pomůckami

Kompetence digitální

- nabízíme žákům digitální zdroje s návody na různé tvůrčí činnosti, činnosti související s ochranou přírody atd., které by mohli využít ve svém osobním volnu

Očekávané výstupy v RVP ZV

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět: Pracovní činnosti Ročník: 1.		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje podle slovního návodu nebo předlohy ▪ mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír, ▪ vytváří jednoduché plošné a prostorové tvary z papíru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s drobným materiálem – papír, karton 	Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ navléká, aranžuje, třídí při sběru přírodní materiál 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s drobným materiálem - přírodniny 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ stříhá textil a nalepit textilii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s drobným materiálem - textil 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ hnětením, válením, mačkáním apod. vytváří jednoduché předměty z modelovací hmoty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s modelovací hmotou (plastelína, hlína...) 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestavuje stavebnicové prvky ▪ montuje a demontuje stavebnici 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ montážní a demontážní činnosti 	Cheva, Seva .. skupinová práce
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání ▪ provádí pozorování přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pěstitelské činnosti 	práce ve skupinách PRV
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná základy správného stolování a společenského chování, zvládá sebeobsluhu (školní jídelna) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ příprava pokrmů 	úprava cukroví a „sváteční tabule“ na vánoční besídku
<ul style="list-style-type: none"> ▪ návštěva výstav – muzeum aj. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lidové zvyky a tradice 	výstavky, besedy, výtvarné dílny pro rodiče a děti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět: Pracovní činnosti Ročník: 2.		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky.
žák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje podle slovního návodu nebo předlohy ▪ mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír ▪ vytváří jednoduché plošné a prostorové tvary z papíru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s drobným materiálem - papír, karton 	Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s drobným materiálem - přírodniny 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil ▪ zvládá přední steh ▪ přišíje knoflík ▪ slepí textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s drobným materiálem - textil 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ hnětením, válením, mačkáním apod. vytváří jednoduché předměty z modelovací hmoty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s modelovací hmotou (plastelína, hlína..) 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestavuje stavebnicové prvky ▪ montuje a demontuje stavebnici 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ montážní a demontážní činnosti ▪ práce s návodem, předlohou, náčrtem 	Cheva, Seva .. skupinová práce
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření ▪ provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pěstitelské práce 	PRV
<ul style="list-style-type: none"> ▪ chová se vhodně při stolování ▪ připraví tabuli pro jednoduché stolování ▪ připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ příprava pokrmů 	úprava cukroví a „sváteční tabule“ na vánoční besídku práce ve skupinách. jednoduchá svačinka
<ul style="list-style-type: none"> ▪ návštěva výstav – muzeum, aj. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lidové zvyky a tradice 	výstavky, besedy, výtvarné dílny pro rodiče a děti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**Vyučovací předmět: Pracovní činnosti****Ročník: 3.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s různými druhy papíru – mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystříhuje, překládá a skládá papír ▪ vytváří prostorové tvary z papírů ▪ prožil si možnost zpracování přírodnin: navléká, aranžuje, dotváří, opracovává, třídí při sběru přírodní materiál ▪ pracuje podle stanoveného postupu (slovní návody, předlohy) ▪ navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil, učí se zadnímu stehu, přišívá knoflíky, slepuje a nalepuje textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek 	<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti materiálu ▪ práce s pracovními pomůckami a nástroji ▪ jednoduché pracovní postupy ▪ tradice lidových zvyků ▪ papír a karton ▪ přírodniny ▪ textil 	<ul style="list-style-type: none"> ▪
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se ve stavebnici, dovede sestavovat ze stavebnice, provádí montážní a demontážní práce 	<p>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ práce se stavebnicemi 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná další postupy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření, přesazování, přihnojování ▪ zasévá semena, zná rozdíl mezi setím a sázením ▪ provádí pozorování pokojových rostlin a rostlin volně rostoucích a hodnotí výsledky pozorování 	<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových) ▪ pěstování ze semen v místnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozeznává základní vybavení kuchyně ▪ chová se podle určitých zásad při stolování ▪ připraví jednoduché pohoštění ▪ připraví ovocný nebo zeleninový salát ▪ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní vybavení kuchyně ▪ výběr a nákup potravin ▪ jednoduchá úprava stolu ▪ pravidla správného stolování 	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět: Pracovní činnosti Ročník: 4. a 5.		
Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá přírodního materiálu a lidských výtvorů k dekorativním výrobkům ▪ využívá různorodých hmot pro zpracování jednoduchých výrobků (hlína, modurit, vosk, sádra) ▪ zpracovává odpadní obalový materiál při sestavování výrobků ▪ vyrobí skládky, vystřihovánky ▪ sestavuje jednoduché papírové modely ▪ zvládl šít základními stehy ▪ provádí drobné opravy oděvu (poutko, knoflík) ▪ sestavuje papírové modely ▪ pracuje s jednoduchým stříhem ▪ vyrobí jednoduchý výrobek z textilu ▪ poznal vlastnosti materiálu 	<p><u>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ různé typy materiálu ▪ přírodniny ▪ modelová hmota ▪ papír, karton ▪ textil ▪ odpadní obaly, materiál, pomůcky, nástroje ▪ pracovní postupy ▪ organizace práce 	<p>OSV: rozvoj schopností poznání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení zapamatování, řešení problému (ve všech částech učiva)</i></p> <p>PŘÍ – ochrana člověka za mimořádných situací (evakuační zavazadlo)</p> <p>EV: lidské aktivity a problémy ŽP, <i>odpady a hospodaření s odpady</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná lidové tradice, zvyky, řemesly ▪ poznává jednotlivé techniky zpracování ▪ použije vybrané techniky ▪ užívá přírodnin pro jednoduchou ozdobu, šperk, dekorativní práci ▪ navštěvuje výstavy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lidové zvyky, tradice, ukázky, exkurze, muzeum, tkání, batikování, kraslice, práce se slámou, vyřezávání dekorativní práce ▪ návštěva muzea, domovinky 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá drobného materiálu jako spojovacího materiálu ▪ používá modelovací hmoty jako formy odlitku ▪ připraví si vhodné pomůcky a nástroje ▪ rozeznává a pojmenovává druhy papíru 	(práce s drobným materiálem)	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uspořádá si prac. místo ▪ pracuje vhodně s vymezeným prostorem ▪ pracuje s pomůckami dle návodu ▪ ošetří drobné oděrky, říznutí 	(práce s drobným materiálem)	<p>VV – tematické práce (Vánoce, Velikonoce...)</p> <p>MUV: lidské vztahy, <i>vztahy mezi kulturami</i></p>
<p>Umí pracovat se stavebnicí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vytvoří vlastní plošné i prostorové modely ▪ sestavuje jednoduché pohyblivé modely ▪ provádí demontáž těchto modelů 	<p><u>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stavebnice ▪ sestavování modelů ▪ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe návodem stavebnice ▪ promyslí si postup práce podle předlohy ▪ sestavuje modely podle předlohy i představ ▪ osvojuje si správné pracovní návyky při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti 	(konstrukční činnosti)	<p>PŘÍ – zdraví a ochrana člověka, zásady první pomoci</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá při práci určených nástrojů, pomůcek ▪ řídí se podle návodu ▪ vysvětlí svými slovy význam zásad první pomoci 	(konstrukční činnosti)	PŘÍ – zásady první pomoci
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná zákl. druhy pokojových rostlin, plodů, plevele ▪ provádí pozorování rostlin v jednot. ročních obdobích ▪ poznal jednoduché pěstitelské pokusy 	<u>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podmínky pěstování rostlin ▪ půda a její zpracování ▪ výživa rostlin ▪ osivo 	EV: vztah člověka k prostředí PŘÍ – člověk, příroda, rostliny, pokusy a pozorování
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ověřuje podmínky života rostlin – klíčivost, růst ▪ vyzkouší si způsob rychlení a rozmnožování rostlin ▪ rozumí co je práce v zahradnictví, na poli 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné, léčivky, zelenina) ▪ pěstování pokojových rostlin ▪ rostliny jedovaté, jako drogy, alergie 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ řídí se podle pokynů při jednotlivých druzích práce ▪ provádí prakticky první pomoc při vyvrknutí, zlomení ruky, nohy, při pádu, nárazu ▪ ví, jak provést první pomoc při krvácení tepenném, žilném ▪ předvede na modelu umělé dýchání 	(pěstitelské činnosti)	PŘÍ – zdraví a ochrana člověka, zásady první pomoci
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná, pojmenuje vybavení kuchyně – nábytek, stroje, přístroje, nářadí ▪ provádí vhodný výběr potravin ▪ osvojí si základy jejich správného skladování ▪ připraví jednoduché pohoštění pro návštěvu ▪ upraví za studena ovoce, zeleninu – ovocný pohár, zeleninový salát ▪ upraví stůl pro společný oběd, slavnostní chvíli ▪ používá základních pravidel při stolování ▪ sestaví zásady pořádku a čistoty v kuchyni a vybere z nabídky vhodné čisticí prostředky ▪ ví, jak má s těmito prostředky pracovat ▪ dbá na stanovený postup práce ▪ zhodnotí způsob ošetření ▪ předvede první pomoc při popálení, při úrazu el. proudem, při otravě organismu 	<u>PŘÍPRAVA POKRMŮ</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vybavení kuchyně ▪ potraviny (výběr, nákup, skladování) ▪ úprava stolu, stolování ▪ práce v kuchyni ▪ příprava pokrmů ▪ návštěva prodejen (kuchyňský nábytek, elektrospotřebiče, doplňky) ▪ úklid v kuchyni, mytí nádobí 	VG: objevujeme Evropu a svět PŘÍ – zásady první pomoci PŘÍ – životospráva